

SUNUŞ

Bilgi çağı veya iletişim çağı olarak adlandırılan 21. Yüzyıl küreselleşme kavramını da beraberinde getirmiştir. Kürselleşme 2. Dünya Savaşı sonrasında başlayarak soğuk savaş sürecinde ortaya çıkan sosyal ve ekonomik rekabetin bir sonucu olarak dünyanın ulaşım ve iletişim teknolojileri ile daha çok küçülmesi, buna bağlı olarak satış ve pazarlamanın bilinen teknik ve kuralların ötesine geçmesidir.

Güçlü ekonomilere sahip ülkelerin daha baskın oldukları, tek kutupluluğun getirdiği emek ve sermaye dengesinin sermaye lehine dönüştüğü bir çağdır. Bu çağda ülkeler eğer gelişmelere dikkatli bir biçimde ayak uydurarak çağın getirdiği bilgi teknolojileri ve iletişim teknolojilerinin verimlerinden yararlanamazsa ciddi yaşamsal sorunlarla karşı karşıya kalacaklardır.

Çağın yeni bir bilim dalı olan gelecek bilimi uzmanlarının açıkça söyledikleri gibi 21. Yüzyılda her alanda “kıran kırına bir rekabete” sahne olacaktır.

Dünyada gittikçe daha çok ikinci plana itilmeye çalışılan emeğin ve üretimin kutsallığı kavramının, üreten geniş halk kesimleri lehine yeniden yorumlanması bakımından MİLLİ MÜCADELE HALK HAREKETİ önemli bir boşluğu dolduran evrensel bir değer olmuştur.

Ülkemiz açısından ise çalışan üreten geniş halk kesimlerinin yoksullaşması, bu yoksullaşma ile cumhuriyetimizin demokratik karakterinin köklü bir zemin oluşturmasının gittikçe zorlaştığı bir ortamda, köylüler, işçiler dar gelirliler ve esnaf için yeni bir umut olmuştur.

Aynı zamanda ülkemizde demokratikleşme sürecinin 1980’li yıllardan itibaren tamamen aksadığı bir dönemde, geniş halk kitlelerinin örgütlü bir biçimde katıldığı nitelikli bir demokratik yapının oluşturulması da tek ve vazgeçilmez yol olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu program bizim için üç bakımdan çok önemlidir:

Bunlardan birincisi; ülkemizde iç barışın sağlanması ve ulusal bir uzlaşma için insanca ve hakça bir düzenin gelişmesinde, geniş halk kitlelerinin yalnız ekonomik olarak değil sosyal ve kültürel olarak yükselmesinde,

İkinci olarak; bölgemizde ve komşu ülkelerde iç barışını sağlamış, birbirinin toprak bütünlüğüne ve varlığına saygılı, çağdaş bilim ve teknolojilerle donanmış barışçı bir uygarlığın oluşması bakımından,

Üçüncü olarak ise; Dünya’nın en sorunlu bölgesinde insanca ve hakça bir düzenin oluşmasına katılımcı ve nitelikli demokrasi ile yapacağı katkıyla aynı zamanda dünya barışına katkısı açısından.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ bir yandan ülkelerin kendi sosyo-kültürel ve ekonomik gerekliliklerinden beslenen bir halk hareketi olarak yerli ve ulusal niteliklere sahipken, öte yandan emek ve sermaye dengesinde üreten geniş kitlelerin toplumsal refahına öncelik verdiği için evrensel bir değerdir.

NEDEN MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ ?

Ülkemiz, yıllardır serbest piyasa ekonomisini, sınırsız bir sermaye özgürlüğü olarak değerlendiren partiler tarafından yönetilmiştir. Bugün ülkemizin bir çok sorununun özüne baktığımız zaman, bir vahşi kapitalist olarak tanıtacağımız yönetimlerin getirdiği sorumsuz ekonomik politikalar yüzünden yolsuzlukların, kayıt dışı ekonomi ve kara para trafiğinin oluşturduğu geniş halk kitlelerinin sürekli yoksullaştığı, bu yoksullaşmanın başta aile olmak üzere sosyal yapımızda derin yaralar açtığını görürüz.

İşsizler ve Emekçiler Halk Hareketinin dayandığı temel düşünce; ülkemizde dar gelirlinin, köylü, işçi ve esnafın, ekonomik ve sosyo-kültürel yapısını geliştirerek toplumsal yapımızı güçlendirmektir.

Geniş halk kitlelerinin eğitim, kültür ve ekonomik bakımdan yükselmesine dayanmayan hiç bir anlayış insanlığa huzur getirmemiştir.

Katı devletçi anlayışların da insanın doğal karakterinde bulunan girişimci, yaratıcı ve üretici nitelikleri yok ettiği görülmüştür. MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ ekonomide bu yüzden üçüncü bir yolu önermiştir. İlk defa ortaya atıldığı 1960'lı yıllardan günümüze haklılığı bir kere daha ortaya çıkmıştır.

Blokların dağılmasından sonra tek kutuplu dünyada ortaya çıkan bölgesel savaşlar, açlık ve yoksulluk içinde kıvranan uluslar, büyük devletlerin sosyal politikalardan vazgeçerek daha da katı bir kapitalist uygulama içine girmeleri bütün insanlığı karamsar bir gelecek endişesine sürüklemiştir.

UNİCEF, UNECO, BM gibi kuruluşların önemini yitirdiği, dünya doğal kaynaklarının önemli bir kısmını kullanarak sürekli zenginleşen büyük devletlerin bu kuruluşlara yaptıkları katkıları kısıtıldığı bir ortamda, dünyada ortaya çıkan gelir dağılımındaki uçurum, bunun doğal sonucu olan ekonomik durgunluk, artık denizin bittiğini göstermektedir. Bütün dünyanın yeni bir ekonomik model ve anlayışlara doğru yönelmesinin kaçınılmaz olduğunu göstermektedir. Bu yol ise İşsizler ve Emekçiler Halk hareketidir.

Bu yüzden MİLLİ MÜCADELE PARTİSİNE bütün dünyanın gereksinmesi vardır.

Bu özellikle vurguladığımız gibi onun evrensel boyutunu oluşturur. Aynı zamanda MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ , Türkiye'nin tarihsel, sosyal, kültürel ve ekonomik gerçeklerinden beslendiği için yerli, yani ulusal bir anlayıştır. Anadolu'da bin yıla yakın bir zamandan beri bildiğimiz imece ve benzeri sosyal örgütlenme biçimlerinin, çağın gereklerine uygun bir biçimde değerlendirildiği Türkiye'nin gerçeklerinden beslenen özgün bir anlayış.

Bu yüzden;

İnsanın ve toplumun özgürleşmesi,

Kazanılan özgürlüklerin güvence altına alınması,

İnsanların ve toplumların iyiye ve güzele doğru gelişmeleri ve ilerlemeleri,

Bireysel ve toplumsal üretkenliğin yaygınlaşması ve çoğalması için

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ

Adalet, eşitlik ve özgürlük kavramlarının birbirinden ayrılmadan iç içe insanlığın yararına sunulabilmesi için,

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ

Etkin ve toplum yararına bir yönetim için katılımcı bir demokrasi, hızlı gelişmenin sürekliliği,

Güçsüzlerin de güçlendirildiği yaşama hakkına saygı gösterilen kişinin özgürlüğü, halkın dirliği, ulusun birliği, bağımsızlığı ve özgürlüğü için,

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ,

Herkesin hakça bir düzende özgürce ve barış içinde esenlikle yaşayabilmesi için.

TANIM

Çağdaş "Sosyal Demokrasi anlayışları dünyada farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar ülkelerin kendilerine özgü koşulları yanında dünyanın değişik bölgelerindeki ülkelerin anlayış ve bakış açılarına göre farklılıklar göstermektedir. İskandinav ülkelerinin sosyal demokrasi anlayışları ile Kuzey Avrupa sosyal demokrasisi, Brezilya ve Arjantin'in Güney Amerika'da geliştirdikleri sosyal demokrasi anlayışları birbirinin aynı olmadığı gibi aynı kıta üzerindeki ülkelerin halkçı ve toplumcu uygulamaları arasında da farklılıklar görülmektedir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ Türk toplumunun kendi tarihsel, sosyal ve kültürel birikimini, bölgesinin çok yönlü kendisine özgü yapısını da göz önünde tutarak hazırlanan programında ve tüzüğünde, bu geniş kapsamlı çağdaş "sosyal demokrasi" anlayışını, "MİLLİ MÜCADELE HALK HAREKETİ" terimiyle adlandırmaktadır.

Türkiye'deki akımın, çağdaş "sosyal demokrasi" oluşumu içinde yer almakla birlikte, kendine özgü tarihsel kökenlerden ve koşullardan kaynaklanması da, böyle bir terimle adlandırılmasına olanak vermektedir. MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ ,demokrasi, siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarıyla bir bütün oluşturur.

a. Siyasal Boyutuyla Demokrasi

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, ülkemizin tarihsel siyasal birikimlerinden de ders alarak bireyin kültürel birikim ve kişiliğine saygılı, açık ve katılımcı bir siyasal yapının oluşması yolunda çaba gösterecektir. Bu konuda gerek Osmanlı Devleti'nin çöküş dönemlerinde yapılan yanlışlardan ders alarak gerekse Tanzimat Fermanı ile birlikte başlayan çağdaşlaşma süreci içerisinde ortaya çıkan zaman zaman ciddi siyasal krize dönüşen gelişmeleri titizlikle değerlendirerek her bireyin birbirinden ayrılmadan birbiri ile kenetlendiği, toplumsal olaylarla ilgili hiçbir bilginin halktan saklanmadığı, yönetime örgütlü bir biçimde katılım bilincinin sürekli olarak geliştirildiği ve yüceltildiği bir demokratik anlayışı benimser.

b. Sosyal Boyutuyla Demokrasi

Halkımızın Anadolu topraklarına getirdiği ve bu topraklarda geliştirdiği toplumsal yaşam süreci içinde kendi ülkesinin çok yönlü gerçeğinden yola çıkarak zaman zaman nitelikli bir sosyal örgütlenme içine girmiştir. Halk içinde güçlü bir yapıyı oluşturan kent örgütlenmesi içinde Ahilik, Yaren, Kırsal alanlarda geliştirdiği, imece ve benzeri sosyal örgütlenmeler buna örnek olarak gösterilebilir. Bu nitelikli sosyal yapının zarar gördüğü durumlarda toplum da bir kaosa sürüklenmiştir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, geçmişte kültürümüz ve sosyal yapımız içinde var olan sosyal dayanışma bilincini, çağdaş örgütlenme biçimleri ile birleştirerek en küçük birimine kadar temel hak ve özgürlükler konusunda örgütlü, nitelikli bir sosyal yapının oluşturulmasını ilke olarak benimsemiştir.

c. Ekonomik Boyutuyla Demokrasi

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, ekonomi ile demokrasi arasında da yakın bir ilişki bulunduğuna inanmaktadır. Demokrasinin en geniş halk kesimleri arasında köklü bir biçimde yerleşmesinde ekonomik yapının iyileştirilmesinin birincil etkisinin olduğunu sürekli olarak göz önünde bulunduracaktır. Toplumsal kalkınmanın en geniş halk kitlelerine yaygınlaştırılmadan demokrasinin de sağlıklı bir zemin üzerine oturtulamayacağı gerçeğinden yola çıkarak iki temel konuda ülkemizdeki hiçbir siyasal partide görülmeyen bir yapısal reform geliştirilecektir:

Emeğin ve üretimin her zaman her yerde kutsal ve saygın olduğu ilkesinden asla vazgeçmeden köklü siyasal düzenlemeler yapmak, böylece çalışan üreten ürettiğinin çağdaş iletişim teknolojileri ile etkin bir biçimde bütün dünya ülkelerine pazarlamak.

Refahı, kalkınmayı ve alım gücünü en yoksul kesimlerden başlayarak artırmak ve geliştirmektir. Günümüzde kapitalist ekonominin içine düştüğü durgunluğun (resesyon) temel sebeplerinden biri de daha ucuz üretmek için emeği ve geniş halk kitlelerinin refahını ikinci plana itme anlayışıdır.

d. Kültürel Boyutuyla Demokrasi

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ 'NİN üzerinde durduğu temel noktalardan biri de ulusal birlik ve beraberliğimizin en önemli unsurlarından biri olan kültürdür. Cumhuriyetimizin temelini oluşturan kültür kavramı ne yazık ki çok partili siyasal düzene geçişimizle birlikte ihmal edilmiştir. Oysa günümüzde kültür, toplumu birbirine kaynaştıran toplumsal ortak paydaların geliştirilmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Bu yüzden "Kurum Kültürü", "Kurumsal Kültür oluşturma" gibi kavramlar artık çağdaş yönetim biliminin temel ilkeleri arasında yer almaktadır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, halk kültürünün bütün unsurlarını ülkemizin en ücra köşesinden başlayarak titizlikle toplayarak ulusal kültür unsuru haline getirme yolunda bütün gücüyle çalışacak, bunu ülke yönetim ilkelerinin temel önceliği olarak görecektir. Böylece ulusal birlik ve bütünlüğümüzü oluşturan temel unsurun etnik yapısı ne olursa olsun bütün toplum kesimlerinin kültürel bütünleşmesi olduğunu gösterecektir.

Bu kültürel bütünleşme, farklı görüşlere sahip olması son derece olağan olan bireylerin birbirlerini kucakladıkları bir ortak değerler buluşmasını sağlayacaktır. Bu anlayışın şu anda gelişmiş bütün ülkelerin, toplumsal yapılarını güçlendirmekte temel bir ilke olarak kabul ettikleri gerçeğini de vurgulamak gerekmektedir.

e. Eğitim Boyutuyla Demokrasi

Cumhuriyetimizin kurucularının sürekli vurguladıkları, en önce yapmamız gereken, asla vazgeçemeyeceğimiz önceliğimiz eğitimidir MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, eğitimi demokratikleşmenin temel önceliği olarak görmektedir. “Sadece demokratikleşmenin değil, ekonomik, sosyal ve kültürel yükselmenin de temel önceliklerinden biri olarak eğitimi görmektedir.

Eğitim bireyin bireysel özgürlüğünü kazanmasında, hiç kimseye muhtaç olmaksızın kendisi ve ülkesinin doğrularını belirlemede, doğru karar verebilmesini sağlayan tek ve vazgeçilmez yöntemdir. Bireyi özgürleştirmeden, toplumu özgün ve bağımsız kılmak olanaksızdır. Bu yüzden ülkemizin 21. yüzyılda varlığı, toplumsal kalitesi, ekonomik gelişmişliği kaliteli bir eğitime bağlıdır. Bundan asla ödün verilemez. MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ ülkemizin bütün olanaklarını eğitim için öncelikle ve ivedilikle seferber ederek eğitim bilimi ve teknolojisinde ortaya çıkan gelişmeleri ülkemizin en ücra köşelerinden başlayarak yaygınlaştırmayı programının öncelikli ögesi olarak kabul eder.

İLKELERİMİZ VE KURALLARIMIZ

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, bir siyasal parti olması yanında ülkemizin kendi özgün gerçeklerinden, çağdaş bilim ve tekniğin verilerinden yararlanan bir düşünce akımıdır. Bu düşünce akımı, MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN Cumhuriyetimizin kuruluş düşüncesinden yararlanarak geliştirdiği bir MİLLİ BİR HALK HAREKETİDİR.

Atatürk'ün ulusal egemenlikle demokrasiyi, bağımsızlıkla özgürlüğü, milliyetçilikle halkçılığı, Türk Ulusu ile Türkiye'yi, ve yurttan barışla dünyada barışı bütünleştiren; ulusallıkla çağdaşlığı, düşünce özgürlüğüyle inanç özgürlüğünü bağdaştıran; din, mezhep ve soy ayrımcılığını tek bir ulustan olmanın bilincinde önleyen, insanlık, ulus ve toplum anlayışlarına bağlılığı, temel ilke ve kuralları arasında sayar.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ bilimsel düşünceye dayanmakla birlikte bilimsel kuşkuculuğa yer vermeyen anlayışların getirdiği “tek yol” “tek doğru” dayatmalarına bağlı, toplumu gütme anlayışlarına karşıdır. İnsanlara kusursuz bir toplum ve yer yüzü vaat eden ütopyacı düşüncelerden özenle kaçınır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, toplumsal gelişmenin zorunluluk yasalarıyla yönlendirildiği sınıf çatışmasına dayalı anlayışlarla, üretimi yalnızca sermaye birikim olarak gören kapitalizmi insanlık için çıkışı olmayan bir yol olarak görür.

Bu tür solculuk ve sağcılık anlayışlarının dışında ve karşısında yer MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, demokrasinin herkese geniş seçme özgürlüğü tanıyan çerçevesinde, bir siyasal ve ahlâki seçenektir. Bu siyasi seçenек ve ahlak, halka rağmen değil halk içinde ve halkla beraber olacaktır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, kendi görüşlerinin seçeneksiz tek seçenek olduğunu söyleyerek başka seçenekleri yasaklayan ve insanları zorlayan bir anlayışı benimsemez. Bunun yerine kendi seçtiği yolun daha doğru ve insanca olduğuna inandırarak ve uygulamalarla doğruluğunu kanıtlayarak amacına doğru ilerler.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, insanca ve hakça bir düzenin kurulması yolunda toplumsal çelişki ve çatışmalardan yararlanmayı düşünmez. Aksine barışçı ve uzlaşmacı bir anlayışla her insanın onurlu ve saygın yaşama hakkı olduğunu, yılmadan, usanmadan toplumun bütün kesimlerine kabul ettirmeyi temel ilkeleri arasında sayar.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, amaçlara giden yolda kullanılacak araçların ve yöntemlerin dürüstlük, barışçılık ilkesine bağlı olmasını gözetir. İnsanca ve hakça düzene gidişi, toplumda böyle bir düzene özlem uyandırarak sağlamak, bunu bir ulusal irade haline getirmek ve halkın demokratik gücü ile dönüşümü sağlamak gerektiğine inanır.

Ulusal iradenin karşısına çıkabilecek engelleri aşmada en büyük güvence olarak demokrasiyi ve halkın demokratik bilincini görür.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, güçsüzleri güçlendirmeyi, özgür ve insanca yaşama olanağına kavuşturmayı temel ilke olarak benimser. Toplumun ürettiklerinin hakça dağıtılmasının yanında toplumsal üretimin artırılması için üretimin ve emeğin kutsallığı bilincini toplumun bütün kesimlerine yaygınlaştırarak ekonomik gelişmeyi sağlıklı bir dinamizme dayandırır.

“Sosyal Adaletin ve Sosyal Güvenliğin yaygınlaşmasını; demokrasinin ve özgürlüklerin gelişmesini, kalkınmanın ve her anlamda gelişmenin hızlandırılmasıyla birlikte gözetir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, toplumun sadece ekonomik ve teknolojik bakımdan gelişmesini yeterli bulmaz. Ekonomik ve teknolojik gelişmelerin toplumsal olgunlaşma için yeterli olabileceğine inanmaz. Aynı zamanda eğitim ve kültür politikalarıyla bilgili, nitelikli, başkalarının haklarına saygılı, toplumun manevi değerlerinden beslenen zihinsel olgunlaşmayı da esas alır.

Eğitimin, demokrasiyi güçlendirici, demokratik hakları ve özgürlükleri halk bilincinde sağlam temellere kavuşturucu nitelikte olmasını gözetir.

Eğitimin, demokratik dayanışma, katılım ve örgütlenme alışkanlıklarını ve yeteneklerini toplumda geliştirip yaygınlaştırmasını gözetir.

Eğitimin, halkı, devlet yönetimi için ve ekonomiyi yönlendirebilmek için gerekli bilgiyle donatmasını gözetir.

Bağnazlığı, doğmacılığı önleyici, düşünsel yaratıcılığı geliştirici, bilimsel kuşkuculuğu özendirici bir eğitim politikası izler.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, toplumda hoşgörünün gelişip yaygınlaşmasıyla yetinmez; hoşgöründen de öte, karşıt düşüncelerin özgürce açıklanmasını, yanılgılardan, saplantılardan, koşullanmalardan kurtulabilmenin, görüş ufku genişletebilmenin ve birbirini daha iyi anlayabilmenin bir gereği olarak görür.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, ulusu yurttaşların üzerinde soyut bir kavram olarak algılamaz. Tek tek yurttaşların ortak kimliklerinden oluşan bir kavram olarak görür. Toplumun devlet güdümüne sokulması değil, devletin toplumun güdümünde olacak biçimde yeniden yapılandırılmasına özen gösterir.

Ulus'u, yurttaşlar toplamının üstünde bir soyut varlık gibi değil, tüm yurttaşların ortak kültürel kimliği olarak görür; Bunun için de tek tek bireylerden topluma doğru giden çalışma ve iş takvimlerine dayalı devlet örgütlenmesinden yanadır. Böyle bir devlet örgütlenmesinde doğal olarak bireylerin hukukunu koruyan bir ulusal uzlaşmacı adalet anlayışını benimser.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, laikliği, çağdaşlaşmanın, düşünce ve inanç özgürlüğünün vazgeçilmez unsurlarından biri görür. Demokratikleşmenin laiklik olmadan gerçekleşmeyeceğine inanır. Ulusal birlik ve beraberliğin ancak bu yolla sağlanacağını kabul eder.

Halkının inançlarına saygılı, ancak inançların toplumsal alanlarda dayatmacı olarak kullanılmasına siyasal amaçlara alet edilmesine karşıdır. Laikliğin gerçekte inançların kişisel amaçlara alet edilmesini önleyen bir değer olduğunu kabul eder.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, yurttaki barışı birinci önceliği olarak aldığı gibi dünyanın en sorunlu bölgesi olan Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya'da da barışı birinci önceliği olarak alır. Bu bölgelerde oluşturulacak barış ve esenliğin dünya barışına da katkısı bulunacağına inanır. Bu yüzden ülkesinin bağımsızlığı yanında bölgede ülkelerin bağımsızlığı ve toprak bütünlüğüne saygı göstererek ikili ilişkileri geliştirmeyi "bölge eksenli" dış politika olarak vazgeçilmez ilke olarak benimser.

"Sanayileşmenin getirdiği olumsuz koşullar nedeniyle hızla kirlenen dünyamızın korunması, doğal çevrenin tahribinin önlenmesi, nükleer ve biyolojik silahların ortadan kaldırılması konusunda titiz ve etkin bir uluslararası politika izlenmesi konusunda duyarlıdır.

DEMOKRATİKLEŞME

Demokrasiye gerçeklik ve işlerlik kazandırabilmenin ve halkı demokrasiyle güçlendirebilmenin temel koşulu ise, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerini genişletmektir.

İnsana özgü bir başka yetenek de, değişik düşüncelere ve inançlara, değişik çıkarılara ve amaçlara göre örgütlenmesidir. İnsan toplumunu, "sürü" denen toplu yaşama biçimlerinden ayıran budur.

Anlatım ve örgütlenme özgürlüklerini engellemek, insanı insan yapan, ona doğadaki üstün yerini kazandıran ve insan toplumunu büyüklerin küçükleri yediği "orman yasası" kapsamında kurtulma olanağına kavuşturan yetenekleri sınırlamaktır.

Yoksul bırakılan ve ezilen toplum kesimleri, gelişmeyle birlikte toplumda, güçlerini artıracak yeni bir denge arayışına girerler. Değişime açık toplum kesimlerinin gelişmeye hız ve süreklilik katabilmeleri, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerinin genişliğine bağlıdır.

O nedenledir ki, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerinin birlikte ve gereğince işlediği bir demokrasi, bir uzlaşma ve barış rejimidir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ

Demokrasiye gerçeklik ve işlerlik kazandırabilmek için; insanca ve hakça bir düzeni halk katılımıyla kurabilmek için; gelişmeyi hızlandırabilmek, sürekli ve sağlıklı kılabilmek için; toplumda barış ve uzlaşma sağlayabilmek için, anlatım ve örgütlenme özgürlüklerini ve tüm demokratik hakları ve özgürlükleri genişletecektir ve sağlam anayasal, yasal ve kurumsal güvencelere kavuşturacaktır.

ÖRGÜTLENME VE SİYASAL KATILIM

Toplumsal örgütler, partilerle ilişki kurmazlarsa, siyasete ağırlıklarını yeterince duyuramazlar; yönetim ve yaşam çalışmalarını gereğince etkileyip denetleyemezler; sonuç olarak da katılımcı ve gerçek demokrasi değil, güçlülerin egemenliğinde bir seçkinler “Demokrasi”si, daha doğrusu, adı “Demokrasi” olsa bile çağdaş demokrasiyle ilgisi bulunmayan bir rejim ortaya çıkar. “Siyasi partiler, yalnız siyasetle ilgilenerek de görevlerini yapamazlar. “Sosyal ve kültürel çalışmalar, partiler için, siyasal çalışmalar kadar önem taşır.

Demokrasinin gerçeklik kazanması ve sağlıklı işleyebilmesi için ;

“Siyasal ve toplumsal örgütlenme serbest olmalıdır.

Halk, siyasete, örgün ve etkin biçimde katılabilmelidir.

Parti üyelerinin parti çalışmalarına, yönetimine ve denetimine olabildiğince geniş ölçüde katılımı sağlanmalıdır.

Partiler ve politikacılar, toplumla yaygın ve sürekli etkileşim kurabilmelidirler; politikalarını, dayandıkları toplum kesimleriyle ve o kesimlerin örgütleriyle birlikte oluşturabilmelidirler; alacakları kararların, hazırlayacakları yasaların geçerliliğini böyle bir iletişim ve etkileşim sürecinde, önceden ölçebilmelidirler.

Bu engeller ve yasaklar kaldırılmazsa, partiler ve politikacılar, hem sorumluluklarının gereklerini yerine getiremezler, hem de her şeyden sorumlu tutulurlar. O yüzden, halk, partilerden soğur.

Bu engeller ve yasaklar kaldırılmazsa, halk, politikanın etkisiz ve ilgisiz seyircisi durumuna sürüklenir.

Politika, demokrasiye ısınamayanların değimiyle, o zaman çirkinleşip çamurlaşır.

“Sonuç olarak, toplumda uyanan hayal kırıklığı, doyumsuzluk ve güvensizlik, dikta heveslilerine gerekçe sağlar, yol açar.

Köylüler ve işçiler için demokrasi, manevi doyuruculuğun ötesinde, işlevsel değer taşır.

O nedenle, demokrasinin değerini en iyi bilenler, köylülerle işçilerdir ve köylülerle işçilerin örgün ve etkin katılımına yer verilmeyen bir demokrasi, can damarı veya kökleri kesilmiş, cansız bir demokrasidir.

Meslek kuruluşları gelişen bir toplumda yaşamsal önem taşır. Bu kuruluşlar siyasal konularda görüş açıklayamıyorlarsa kendi sorunları siyasal sorunlardan soyutlanamayacağına göre, yasal işlevlerini bile gereğince yerine getiremezler.

Bu tür sınırlamalardan ve yasaklardan, meslek gruplarıyla birlikte, siyasal yaşamda büyük zarar görür.

Siyasetin eğitimi kendi içindedir. "Siyaset, yaparak öğrenilir. Demokratik alışkanlık ve davranışlar yaşanarak kazanılır.

Demokrasi bilincine varılmış ülkelerde, gençliğin siyasetle ilgilenmesi değil, zaman zaman siyasetle ilgisinin azalması, bir kaygı konusu olmaktadır.

Özellikle sosyal ve siyasal bilim dallarında ve uygulamalı bilim dallarında uzmanlaşan üniversite öğretim üyeleri de, bir ölçüde olsun siyasetle ilgilenmedikçe ve siyasal deneyim kazanmadıkça, "fildişi kule"de bilim yapmanın sakıncalarıyla karşı karşıya gelebilirler ve toplum gerçeklerine uyum sağlamakta güçlük çekebilirler; hatta toplum gerçeklerini gereğince değerlendiremeyebilirler.

Tüm bu nedenlerle, MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, siyasal ve toplumsal örgütlenme özgürlüğünü sağlayarak, köylülerin, örgütlü halk kesimlerinin, o arada sendikalarla meslek kuruluşlarının ve yüksek öğrenim gençliği ile üniversite öğretim üyelerinin siyasetle ilgilenebilmelerine özendirilecektir. TABANDAN TAVANA ÖRGÜTLENECEKTİR.

PARTİNİN YAPISI VE İŞLEYİŞİ

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ amaçladığı insanca ve hakça düzenin gerçekleşmesi yolundaki çabalar, toplumun her kesiminden gelebilecek katkılara açıktır. Toplum yararını kendi kısa dönemi çıkarlarına üstün tutma erdemini ve uzgürüsünü gösterebilenlerden gelebilecek katkılar, ayrıca değer taşır ve toplumsal uzlaşmayı kolaylaştırır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, toplumsal örgütlenmenin ve dayanışmanın özlenen düzeye erişmesine, kendi yapısı ve işleyişiyle örnek olmak ve katkıda bulunmak zorundadır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, eski denemelerdeki aksaklıklardan, eksiklerden, dengesizliklerden arındırılmış ve sağlıklı biçimde genişletilmiş bir demokrasiyi, bir siyasal parti için geçerli olabilecek yönleriyle, ilk olarak kendinde uygulayacaktır.

Bunun, halkı yönetimde etkinleştiren; özgürlükleri yetkiyle, hakları sorumlulukla bütünleyen, toplumsal dayanışmayı, uzlaşmayı, barışı güçlendiren; ulusal birliği pekiştiren; insanca ve hakça gelişmeyi kolaylaştırıp hızlandıran bir demokrasi olacağını, önce kendi yapısında ve işleyişinde gösterecektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ 'NİN bunda başarılı olabilmesi için ;

Partide her üye görevli, yetkili ve sorumlu olacaktır. Parti çalışmalarına ve parti politikalarının oluşumuna tüm üyeler etkin biçimde ve sürekli katılacaklardır.

Tüm üyeler demokrasi anlayışı geliştirecek yönde, ülke ve dünya sorunları üzerinde sürekli eğitileceklerdir.

Partinin yönetim birimlerine yapılacak seçimlerde belirli hizmet, başarı ve parti için eğitim ölçülerine uygunluk koşulları gözetilecektir.

Gerek üyeler arasında, gerek üyelerle parti yönetim birimleri arasında sürekli iletişim ve etkileşim sağlanacaktır.

“Sosyal çalışmalara partililik karıştırılmayacaktır. Bu çalışmalar topluma demokrasi anlayışıyla yararlı birer yurttaş olmanın gereği olarak yapılacaktır.

Türk toplumunun gelişmesine ulusal sorunlarımızın ve haklarımızın dünyada tanıtılıp, savunulmasına ve başka ülkelerde çalışan veya öğrenim görmekte olan yurttaşlarımızın sorunlarının çözümüne, o yurttaşlarımızın da ortak katkılarına sağlamak için çaba gösterilecektir.

Demokrasinin öngördüğü toplum yapısı için gereken sosyal güçler dengesi öncelikle parti yapısında gözetilecektir.

Etnik ayrımcılığa, din ve mezhep ayrımcılığına, seçkinciliğe, o arada “aydın-halk” ikiliğine, parti yapısında ve çalışmalarında yer verilmeyecektir; toplumda da bu tür ayrımcılık eğilimlerine karşı konularak, Ulusal birliğin pekiştirilmesine katkıda bulunulacaktır.

Kadın-erkek eşitliğine daha çok gerçeklik kazandırabilmek; toplum sorunlarının çözümüne kadın yaklaşımını gereğince değerlendirebilmek ve demokratik kültürün gelişmesini evden başlatabilmek için, parti çalışmalarında kadınların etkin katılımı özendirilecektir.

Üyeler arasında demokratik anlayış ve doğrultu bakımından tutarlılığa özen gösterilecektir; bu anlayışın ve doğrultunun toplumda yaygınlaşmasına çalışılacaktır. Ancak başka doğrultudaki düşüncelerin de toplumda, demokrasi kurallarına uygun olarak, örgütlü ve barışçıl biçimde, özgürce açıklanabilmesi için uğraş verilecektir.

Üyelerin, sosyal ilişkilerinde, demokrasi anlayışın ve doğrultunun gerekli kıldığı davranış kurallarına uymaları gözetilecektir.

Parti çalışmaları için maddi kaynak sağlamada, kimseye çok yük olunmamasını ve kimseye maddi olanaklarından ötürü partide üstünlük kazandırılmamasını gözeterek hakça ölçüler içinde, tüm üyelerin düzenli katkısına ağırlık verilecektir.

Partiye gelir sağlamak için düzenlenecek toplantıların ve yapılacak çalışmaların, partiye halkı yabancılaştırmayacak ve parti doğrultusuna gölge düşürmeyecek türlerde olmasına özen gösterilecektir.

SEÇİMLER

Ülkemizde küçük partilerin Millet Meclisi'nde temsil olanağına seçim sistemiyle getirilen sınırlama, büyük sakıncalar doğuracak kadar geniş tutulmuştur.

“Sınırlamanın bu kadar geniş tutulmasının gerekçesi Mecliste bir partinin tek başına çoğunluk sağlayabilmesini kolaylaştırmak, öylelikle koalisyon hükümetlerine meydan bırakmamaktadır.

Geçmişte, Türkiye’de koalisyonların iyi işlememesi, koalisyonun aslında kötü bir şey olmasından değil, Türk siyasal yaşamının üst düzeylerinde uzlaşmaya yatkınlığın gelişmemiş bulunmasındandır.

“Sorunun çözümü, uzlaşmayı gereksiz kılmak değil, uzlaşma yeteneğini ve yatkınlığını geliştirmektir. Çünkü, uzlaşmasız demokrasi yaşayamaz.

Demokrasi, değişik veya karşıt görüşleri bünyesinde toplayan büyük fakat tutarsız partilerle güçlenemez. Demokrasi, her görüşün serbestçe örgütlenebilmesiyle güçlenir. Siyasal örgütlenmeye getirilen yapay sınırlamalar, istenenin tam tersi sonuç verir ve ulusal iradenin parlamentoya ve siyasal yaşama gereğince ve sağlıklı biçimde yansımaları da, iktidarların etkinleşebilmesini de engeller.

Bu nedenlerle, MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ seçim sisteminde partiler önüne konan aşırı yükseklikteki barajları, sağlıklı bir demokrasiyle bağdaşabilir düzeye indirecektir;

Uzlaşmadan kaçarak değil uzlaşmayı gereksiz kılarak da değil, uzlaşma alışkanlığını toplumda yerleştirerek, demokrasinin sağlıklı işleyebileceği ve süreklilik kazanacağı bir ortam oluşturmaya çalışacaktır.

Demokrasi, örgütlü halk kesimlerinin yönetime ağırlıklarını koyabildikleri, o arada parlamentoda seslerini duyurabildikleri oranda gerçeklik ve güç kazanır.

ÖZGÜR İNSAN, ÖZGÜR TOPLUM

Özgürlük, insanı insan yapan niteliklerin özüdür.

Özgürlüğü yalnız kendileri için veya kendileri gibi düşünenler için isteyenler, özgür değil, bağınazdırlar. Bağınazlığın yaygın olduğu bir toplumda ise demokrasi yaşayamaz.

O açıdan, demokrasi, bir kargaşa, kutuplaşma ve kavga rejimi değil, uzlaşma ve dayanışma rejimidir.

Tek sesli, tek seçenekli toplumsa, uyumlu değil uyuşuk toplumdur.

Düşüncelerin özgürce açıklanabilmesi, demokrasi için gereklidir ama yeterli değildir.

Yurttaşların eksik veya tek yanlı bilgilere dayanarak oy kullanmak gerçek anlamda serbest seçim sayılamaz ve toplumun gerçek iradesini yansıtamaz.

Özgür insanlardan oluşan özgür bir toplumla demokrasiye gerçeklik kazandırabilmek için MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ Ulusal birliği ve güvenliği, ülke bütünlüğünü, toplumda barışı ve huzuru tehlikeye düşürebilecek eylemlere karşı demokratik hukuk devleti kurallarına uygun etkili önlemler getirirken; hukuk düzenini sağlayacaktır.

Toplumsal örgütlere her konuda düşünce ve isteklerini açıklama özgürlüğü sağlayacaktır.

Kişilerin haklarının ve özgürlüklerinin yönetsel kararlarla kısıtlaması önlenecektir.

Toplantı ve gösteri yürüyüşleri özgürlüğü, güvenlik açısından gerekenin ötesinde sınırlanmayacaktır. Toplu dilekçe verme ve bildiri yayınlama özgürlüğü güvence altına alınacaktır.

DEMOKRASİYİ YAŞATABİLMEK VE DEMOKRASİYLE YAŞAYABİLMEK

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, demokrasiyi yaşatabilmenin ve demokrasiyle yaşayabilmenin temel koşullarını ve gereklerini Türk toplumun da ve devlet yönetiminde yerleştirmek, sağlam ve köklü geleneklere kavuşturmak için çaba gösterecektir.

Kendi düşüncelerini açıklar ve gerçekleştirmeye çalışırken, karşı düşüncelere de saygılı ve anlayışlı olmanın somut örneğini kendi davranışında verecektir.

Kendi doğrultusundan sapmaksızın, kendi ilkeleriyle ve amaçlarıyla tutarsızlığa düşmeksizin, ulusun ve devletin yararı, toplumun dirliği düzenliği uğrunda, diyaloga ve uzlaşmaya açık olacaktır.

Tüm insan haklarının olduğu gibi, yaşama hakkının da en sağlam güvencesi demokrasidir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ yaşama hakkını, sağlıklı işleyen gerçek demokrasinin güvencesine kavuşturacaktır.

Demokratik bir ülkede şiddet ve terör, yaşama hakkından önce tahribe yöneliktir.

Bu açıdan, şiddet eylemleri karşısında can güvenliğini sağlama, yaşama hakkını koruma gerekçesiyle demokrasiden uzaklaşmak, şiddet eylemcilerine verilebilecek en büyük ödündür; demokrasiyi demokrasi düşmanlarına yenik düşürmektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, hakları ve özgürlükleri genişletirken, yaşam hakkının zedelenmemesine, can güvenliğinin gölgelenmemesine özen gösterecektir.

Bunun yanı sıra, ulusal birliğin ve ülke bütünlüğünün sarsılmamasını gözetecektir.

Hiçbir hak ve özgürlük, toplumda şiddeti destekleyici veya özendirici yönde kullanılamayacaktır.

Hiçbir haktan veya özgürlükten ayrılıkçı amaçlarla yararlanılamayacaktır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, izleyeceği sosyal ve ekonomik politikalarla, toplum yapısını, kutuplaşmaya, çatışmaya ve şiddet eylemlerine ortam hazırlayıcı adaletsizliklerden ve bozukluklardan arındıracaktır.

Gelişmeyi yurdun her bölgesine dengeli biçimde yaygınlaştırarak; soy veya köken, din veya mezhep, anadil veya bölge ayrımcılığı gözetmeyen bir milliyetçilik ve ulusal birlik anlayışını devlet yaşamında ve toplumsal ilişkilerde özenle gözeterek, bölücü veya ayrılıkçı akımları etkisizleştirecektir.

İdeolojik veya dinsel bağnazlığı önleyici, uygarca tartışmaya ve uzlaşmaya açık, insancıl, demokratik ve barışçı bir eğitimi ve kültürü yaygınlaştırıp kökleştirecektir.

Şiddet eylemlerine, yeraltı eylemlerine, yıkıcı veya ayrılıkçı eylemlere karşı, ya da “dolaylı saldırı” veya “özel savaş” gibi terimlerle tanımlanan dış tehditlere karşı, bu tür eylem veya tehditlerde bulunanlarca uygulananlara benzer yöntemler hiçbir koşul altında kullanılmayacaktır. Her tehlikeyle, ancak, demokratik hukuk devleti kurulları çerçevesinde ve açıklık ilkesine uygun biçimde mücadele edilecektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, Türkiye’de demokrasiyi yaşatabilmek ve Türk toplumunu demokrasiyle yaşayabilir duruma getirmek için uğraş verirken, Atatürk’ü bu açıdan da, kıvanç verici bir ulusal örnek olarak göz önünde tutacaktır.

ÖZGÜRLÜK VE BAĞIMSIZLIK

Türkiye’nin coğrafi ve tarihsel gerçekleri, dış ilişkilerinde çok boyutlu bir denge gözetmesini ve yer aldığı karmaşık ve bunalımlı bölgede, bir denge, güven ve barış etkeni olmasını zorunlu kılmaktadır.

O nedenle, Türkiye’nin demokratik batı ülkeleri ile ittifak ilişkilerini ve başka bağlantılarını sürdürürken, aynı zamanda, bütün bölge ülkeleriyle dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirmesi gerekir.

Onun için MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, yalnız demokrasiye bağlılığından ötürü değil, Türkiye’nin Dünyadaki gücü, saygınlığı ve dış güvenliği bakımından da, ülkemizde demokrasinin gerçeklik ve süreklilik kazanmasını istemektedir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, Atatürk’ün “tam bağımsızlık” ilkesinin gereklerini ulusal güvenlik alanında da yerine getirmeye uğraşacaktır ve savunma gücümüzün, güçlü bir ulusal ekonomiye dayanmasına özen gösterecektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, Türkiye’nin savunma araç ve gereçleri bakımından başka ülkelere bağımlılığı önlemeye çalışacaktır.

EKONOMİ VE GELİŞME

Ekonomik kalkınma, sosyal adaletle, sosyal güvenlikle ve demokrasi ile bağdaştırılarak hızlandırılacaktır.

Refah da, özveride hakça bölüşülecek ve bu bölüşümün nasıl olacağını halk belirleyecektir.

Üretkenlik, baskıyla veya emeğin sömürülmesiyle değil, demokratik halk katılımıyla artırılabilecektir.

Kooperatifleşmiş köylülerin yönetiminde “üretici yatırım fonları” işçilerin yönetiminde de “işçi yatırım fonları” kurulacak, çalışanların enflasyonist etkilere karşı geleceklere güvence altına alınabilecektir.

Ekonomide halk sektörünün ağırlıklı yeri bulunacaktır.

Gelişme köylüden başlayacaktır. Kooperatifçilik demokratikleştirilerek ve güçlendirilerek, Köy-kentler yoluyla alt yapılar ve kamu hizmetleri tüm köylülerin yararına kısa sürede ve düşük maliyetle sunularak, köylünün kalkınması ve genel gelişmeye katkı olanağı artırılacaktır.

İşçilerin toplu sözleşme grev ve sendikacılık hakları üzerinde ki demokrasiyle bağdaşmayan sınırlamalar kaldırılacaktır.

Toplumsal anlaşmalar, yalnız işçi ücretleri ve çalışma koşullarını değil, genel ekonomik ve sosyal sorunları da kapsayacaktır.

Böylece ekonomik, mali ve sosyal politikaların belirlenmesinde demokratik işçi katılımı sağlanacaktır. Özel sektörde tekelleşme eğilimleri önlenerek hakça bir yarışma ortamı oluşturulacaktır.

Devlet sektörünün genişliği değil, devletin ekonomiyi halk katılımıyla ve toplum yararına etkin biçimde yönetebilmesi önem taşıyacaktır.

Alt yapılar kamu hizmeti gören kuruluşlar devlet elinde bulunacaktır; doğal kaynaklar devletçe işlenecektir; savunma sanayi devlet sektöründe yer alacaktır.

Bunların dışında, her türlü ekonomik faaliyet, devlet sektörüne olduğu gibi, özel sektöre ve halk sektörüne de açık olacaktır.

İşletme düzeyinde karlı olmasa bile topluma ve makro düzeyde ekonomiye yararlı olacak, geri kalmış yörelerde yan etkileriyle gelişmeyi hızlandıracak, öncü ve doğurgan işletmeler, devletçe üstlenecektir.

Tarımda üretim planlaması yapılacaktır.

Pazar kuralları özenle göz önünde tutulacaktır, fakat ekonomi ve toplum pazarın tutsağı olmayacaktır. Pazar kuralları, ekonominin başka araçlarıyla uyumlu olarak, toplum yararına değerlendirilecektir.

Enflasyon denetim altına alınırken istem kısıntısı, ekonomide durgunluk ve toplumda sağlıksız sonuçlar doğurmayan ölçüler içinde tutulacaktır; istemin kısılmasından çok, üretimi ve sunuyu artırmaya özen gösterilecektir.Kamu gelirleri ve harcamaları büyük ölçüde artırılacaktır. Toplam vergi gelirlerinde ücretlilerin payı azaltılacaktır.Tasarrufların ve kaynakların üretken yatırımlara yönelmesi sağlanacaktır.

Teknolojik ilerleme ile işsizliği önleme, sanayileşmeyle tarımsal gelişme, dışsatım seferberliği ile dışalım ikamesi, birbiriyle çelişen seçenekler gibi değil, birbirini bütünleyen ve destekleyen öğeler olarak değerlendirilecektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, Demokrasinin topluma açık tuttuğu değişik seçenekler arasından yapılabilecek ve sağlı sollu dikta rejimlerine yönelen yolları tıkayabilecek bir siyasal ve ahlaki seçimdir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, halkın suskunluğundan değil, özgürlüğünden güç alır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, üretkenliği, baskıyla veya sömürüyle değil, demokratik katılımı artırır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, gelirin ve özverinin dağılımını devletin de, güçlülerin de değil, halkın belirlemesini ister.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, toplumda dirliği, halkın özgürce örgütlenmesiyle ve özgüveni ile sağlar.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ amaçları kadar araçları da demokratiktir ve insancadır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ gelişme ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel yönleriyle bir bütündür.

EKONOMİ POLİTİKASI

Kalkınmayı sosyal adaletle, sosyal güvenlikle ve demokrasiyle bağdaştırarak

hızlandıracaktır. Katılımcı demokrasiye daha çok gerçeklik ve işlerlik kazandıracaktır.

Çağdaş demokratik kültürün ve bu kültüre uygun değerlerin ve davranışların yaygınlaşmasına uygun bir ortam oluşturacaktır.

Toplumsal dayanışmayı ve barışı, toplumda dirlik düzenliği ulusal birliği bağımsızlığı

güçlendirecektir. İnsan kişiliğinin de toplumun da hakça bir düzen içinde gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Pazar kurallarını hiçe sayarak ekonomiyi yönetmeye kalkışanlar da, toplumu pazar kurallarına tutsak etmeye uğraşanlar da egemen oldukları ülkeleri, çağımızda ekonomik bakımdan açmaza düşürmüş; sosyal bakımdan derin huzursuzluklara sürüklemişlerdir. İki yaklaşımın da özgürlükle ve demokrasiyle bağdaşmadığı görülmüştür.MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ görüşü ise, halkın kaderi halkın ellerindedir, ve devleti de ekonomiyi de halk, kendi bereketli elleriyle, toplum yararına yönlendirir.

EKONOMİDE HALK

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ ekonomi politikasında halkın etkinliği büyük ölçüde artırılacak ve halk sektörünün ağırlıklı yeri bulunacaktır. Demokratik yapılı ve demokratik işleyişli halk yatırımlarından oluşacak, halk sektörü özendirilip güçlendirilecektir.

Halk sektörü, yalnız çalışan yurttaşların mütevazı birikimlerini kendi aralarında bir araya getirerek kuracakları küçük veya orta işletmelerden oluşmayacaktır. Bunun ötesinde, sendikalar ve kooperatifler, yatırım ve işletmecilik konularında uzmanlaşan güçlü kurumlar kurmaya özendirileceklerdir. Bu kurumlar, halk sektörü çerçevesinde büyük ekonomik işletmeler kurabilecekleri ve kurdurabilecekleri gibi, yurttaşların, o arada yurt dışındaki işçilerin küçük birikimlerini bir araya getirerek kurdukları veya kuracakları işletmelere de, yöneticilik ve işletmecilik bilgisi, bu alanda yetişmiş personel, proje yardımı ve pazarlama kolaylıkları sağlayacaklardır.

Yerel yönetimler, özellikle az gelişmiş yörelerde halk sektörü girişimlerine öncülük etmeyi ve destek olmayı üsteneceklerdir.

Halk sektörü, halkın birikimlerini, girişimciliğini ve dayanışmasını, gelişmeye hız, demokrasiye güç katar biçimde harekete geçirecektir ve demokrasiyle sosyal adaletin bağdaştırılmasında önemli bir etken olacaktır.

Halk sektörü, devletin toplumsal sorumluluğunu, özel sektöründe dinamizmini paylaşarak, ikisi arasında bir katalizör işlevi görecektir. Devlette de, özel sektörde de aşırı güç yoğunlaşmasını önleyerek, halkın gücü ve özgürlüğü için, demokrasinin esenliği için, toplumun dirlik düzenliği için, bir güvence oluşturacaktır.

EKONOMİDE DEVLET

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ devlet sektörünün genişliği değil, devletin ekonomiyi, halk katılımıyla ve toplum yararına etkili biçimde yönetebilmesi önem taşır.

Altyapıları ve kamu hizmeti gören kuruluşlardan mülkiyeti veya işletilmesi özel sektöre devredilmiş olanlar geri alınacaktır.

Önemli doğal kaynakları devlet işletecektir.

Doğrudan savunmayla ilgili sanayiler devlet elinde bulunacaktır.

Ulusa ait olan ve birçoğu tükenir nitelikte bulunan doğal kaynaklar, kişilerin çıkarlarına ve kısa süreli pazar koşullarına göre değil, tüm milletin ve ülkenin yararı ve geleceği gözetilerek işletilmelidir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, ekonomide devlet sektörünü genişletmek üzere özel bir çaba gösterecek değildir. Ancak devlet sektöründeki ekonomik amaçlı işletmeler, pazar kuralları içinde çalışarak yaratacakları kaynaklarla, plan hedeflerine uygun yeni yatırımlar yapabileceklerdir.

Bunların dışında, pazar kurallarına göre yatırım ve işletmecilik yapanların ilgilenmeyecekleri alanlarda ve yörelerde, devletin belirli öncülük görevleri vereceği devlet işletmeleri kurulacaktır.

Pazar kuralları içinde ayakta durabilir duruma gelinceye kadar, bunları halk katılımıyla, devlet yönetecektir. Sorumluluklarını devlet üstlenecektir.

Bir ekonomik işletme geri kalmış ve pazarlara uzak bir yörede kurulmuş ve işletme düzeyinde karsız olabilir. Fakat eğer o yatırım, yan etkileri bakımından doğurgansa; yörede başka işyerleri kurulmasına, ticaret hayatının canlanmasına, işsizlere iş olanakları sağlanmasına, yerel kaynakların değerlendirilmesine ve genel olarak yörede ekonomik, sosyal, kültürel değişime öncülük edip yol açabilecek nitelikteyse, işletmecilik açısından karsız bile olsa, yöre halkı açısından ve toplumun gelişmesi açısından karlı ve yararlıdır.

Bir ülkede ulusal birlik ve dayanışma, gelişmenin tüm ülkeye dengeli olarak yayılması oranında güçlenir. O nedenle, bu tür yatırımlar, ulusal birliğin güçlenmesine de önemli katkıda bulunur.

Geri kalmış yörelerde gelişme sürecini başlatacak veya hızlandıracak bu tür işletmelerin yurt düzeyinde yaygınlaşması, büyük kentlerde işsiz göçü dolayısıyla aşırı nüfus yoğunlaşmasını ve sosyal gerilimleri önler; kentleşme giderlerini kısar, ekonomik ölçütlerle kendi başlarına karsız bile olsalar, bu işletmelerin, ulusal ekonomiye ve sosyal sorunların hafiflemesine o yönlerden de büyük katkıları olur.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ böylece öncü ve doğurgan yatırımların, devlet eliyle, en geri kalmış ve en uzak yörelere kadar dengeli dağılımını sağlayacaktır.

Cömertçe özendirme önlemlerinin, özel sektörü, bu yörelerde yatırımlara yöneltmek bakımından çok yetersiz kaldığı görüldüğü için, devlet bu konuda öncülük üstlenme durumundadır.

Ancak, bir geri kalmış yörede, halk sektörü veya özel sektör, işletme düzeyinde yeterince karlı olmayabileceğini bile bile, bu nitelikte işletmeler kurmaya girişirse, devlet onlara da gereken kolaylığı ve desteği sağlayacaktır.

EKONOMİDE YAPISAL DEĞİŞİKLİK VE DEVLETİN İŞLEVİ

Devletçe yerine getirilen bazı kamu hizmetlerinin, giderek artan ölçüde varlıklı kişilerin “Hayırseverliği”ne veya “Vatansever”liğine bırakılmasına neden olmakta, bu yüzden, devletin işlevleri ile kişilerin işlevleri sakıncalı biçimde ve ölçüde, birbirine karışmaktadır. Kaldı ki, kişisel “Hayırsever”likler ve “Vatanseverlik”ler, çoğu kez, vergi bağışıklığı yoluyla, veya şükran belirtisi olarak kişilere sağlanan bir takım ayrıcalıklarla, aslında kamu kaynaklarından karşılanmaktadır.

Demokratik sosyal devlette, toplumun dirliği, kişilerin hayırseverliğiyle değil, hayırlı devlet anlayışıyla ve halkın kendi dayanışmasıyla sağlanır.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ; devletin geri kalmış yörelerde kuracağı öncü ve doğurgan işletmeler de, köy-kent programıyla ve halk sektörü yatırımlarıyla destek MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ , işsizlere buldukları yerlerde geniş çalışma olanakları açacaktır.

Ulusal bağımsızlığı, demokrasiyi ve sosyal hakları engellemek koşuluyla, yabancı sermayeden, yabancı sermaye ortaklığının sağlayacağı ek kaynaklardan, deneyimden ve ileri teknolojilerden, bu amaçla olabildiğince yararlanma yollarını aramak gerekir.

Örgütlenme, dayanışma ve işbirliği alışkanlığını toplum yaşamının her alanına yerleştirmek için çaba gösterecektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ

Ekonominin sosyal adaletle birlikte güçlendirilmesini içlerine sindiren;

Kendi çıkarlarını toplum yararıyla bağdaştırmaya çalışan; ekonomik güçlerini siyasal güce dönüştürmeye kalkışmayan özel sektör girişimcilerine, plan ve yatırımlarda gereken devlet desteğini sağlayacaktır. Geleceğe güvenle bakarak yatırım yapabilecekleri bir ortam oluşturacaktır.

Bu anlayışla; MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, özel sektörün, sağlıklı gelişmeye hız katabilecek ekonomide geleceği de öngören yapısal değişiklikleri kolaylaştırabilecek girişimciliğini özendircektir.

Özel sektörde tekelleşme eğilimlerini önleyecektir ve hakça bir yarışma ortamı oluşturacaktır.

EKONOMİDE ARAÇLARIN AMACA UYGUN KULLANIMI

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ; ekonominin tüm araçlarından, hakça gelişmeyi hızlandırmak üzere yararlanırken, araçların amaçlarla tutarlılığı ilkesine bu alanda da uyacaktır.

Vergi politikasını saptarken

- Kamu gelirlerinin artırılmasını,
- Sosyal adaletin yaygınlaştırılmasını,
- Hakça ve verimli kaynak kullanımını
- Tüketim savurganlığı yerine tutumlu ve sağlıklı tüketimin özendirilmesini,
- Ölü yatırımlara yönelik faaliyetin caydırılmasını ve üretken yatırımların desteklenmesini gözetecektir.

KAYNAK

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ kaynakların oluşturulmasında, geliştirilmesinde ve kullanımında, ekonomik kalkınmayı olduğu kadar sosyal adaleti de gözetecektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ; kaynakların verimli ve tutumlu kullanımı içinde aşağıda ki düzenlemeleri yapacaktır.

Köykent uygulamasıyla, alt yapıların ve kamu hizmetlerinin tüm yurda yayılabilmesi için ayrılacak kaynaklar en tutumlu ve en verimli biçimde değerlendirilmiş olacaktır.

Tarım da araçların ve gereçlerin çok sayıda üreticiler veya işletmeler tarafından ortaklaşa ve verimli kullanımı özendirilerek bu alandaki kaynak savurganlığı önlenecektir.

Orman sayılmakla birlikte, orman değeri taşımayan topraklar üretime açılacaktır.

“Sulamaya açılan bölgelerde toprakların köylüler arasında adaletli dağılımı ve gelişen kaynakların kooperatifleşen köylüler eliyle verimli ve hakça kullanımı güvence altına alınacaktır.

Denizlerin ve göllerin kirlenmesine karşı etkin önlemler alınarak balıkçılık alanında da kooperatifçilik özendirilecektir.

Her türlü atıkların ve çöplerin dönüşümlü kullanımı yoluyla, kimyasal madde, gübre ve yerel enerji üretimi artırılacaktır.

Enerji üretiminde de kendi doğal kaynaklarımızın değerlendirilmesine öncelik verilecektir.

Demiryolu ve denizyolu taşımacılığına ağırlık verilerek toplu taşımacılık geliştirilecektir.

Kültür ve spor kuruluşlarından bütün toplum kesimlerinin çok amaçlı olarak yararlanmaları sağlanacaktır.

HALK KATILIMIYLA HAKÇA GELİŞME

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ ulusal gelirden, özveride hakça dağılır; zor günlerin sıkıntıları da iyi günlerin nimetleri de hakça bölüşülür.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ haklarla sorumlulukları dengeli olarak genişletecektir.

Herkesi hastalıkta ve kazada yeterli bakıma kavuşturacak, yaşlılıkta, dul, yetim veya işsiz kaldığında ve sakatlık durumunda geçim zorluğundan esirgeyecek, kötü ürün yılların köylüye destek olacak bir sosyal güvenlik düzeni toplumun her kesimini kapsayacaktır.

Gelişme köylüden başlayacaktır ve köylünün artan gücüyle tüm ülkenin gelişmesi hızlanacaktır.

Köylünün yönetime örgün ve etkin katılımıyla demokrasiye daha çok gerçeklik kazandırılacaktır.

Toprak dağılımında adaletsizliğin en yoğun olduğu bölgelerden başlanarak, hakça bir toprak dağılımını sağlayıcı ve toprağın aşırı ufanmasını önleyici, aynı zamanda tarımda verimi artırıcı bir toprak reformu gerçekleştirilecektir.

İşçilerin sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev hakları demokrasiyle bağdaşmayan sınırlamalardan kurtarılacaktır.

“Sendikaların işsizleri de gözetmeleri güvence altına alınarak işçi-işsiz dayanışması sağlanacaktır.

Kamu görevlilerine, belirli kurallar içinde sendikalaşma ve grevli toplu sözleşme hakkı tanınacaktır.

ANAYASA

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ; geçmişe dönük değil, geleceğe yönelik bir anayasa hazırlayacaktır. Ancak 1923 anayasasına sadık kalınarak.

Çağdaş katılımcı ve çoğulcu demokrasinin gereklerine uygun bir felsefe temeline dayandırılacak olan Anayasayla;

- İnsanlar devlet için değil, devlet insanlar için var olacaktır.
- Ulus, onu oluşturan bireylerin toplamından üstün bir soy kavram gibi değil, tüm yurttaşların ortak kimliği, gücü ve kıvancı olarak değerlendirilecektir.
- İktidar, kişi haklarını ve özgürlüklerini sınırlamayacak, kişi hakları ve özgürlükleriyle iktidar sınırlanacaktır.
- Yargı organlarının bağımsızlığı etkili güvencelere dayandırılacaktır.
- Hiçbir makama sınırsız veya denetimsiz yetki tanınmayacaktır.
- MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ halkla birlikte oluşturacağı anayasadan “halk” kavramı, toplum bilimin, sosyal devletin, demokrasinin ve Atatürk halkçılığının gereği olan yerini alacaktır.
- MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ; Anayasa hazırlığını, her aşamasında toplumun tartışmasına ve katkısına açık tutacaktır.

YARGI

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ adalet yalnız devletin temeli değil hakların ve özgürlüklerinde güvencesidir; ve iktidarın demokratik hukuk devleti kurallarına göre sınırlandırılmasında önemli bir etkidir. Bu işlevi yerine getirebilmeleri için yargı organlarının bağımsızlığı kesin güvenceye kavuşturulacak ve hiçbir koşul altında sınırlandırılmayacaktır.

Savunma hakkı geliştirecektir.

Gözaltı süresi kısıllacaktır.

Tutukluluk süresi sınırlanarak yargılamanın uzamasının fiili cezaya dönüşmesi önlenecektir.

İnfaz sisteminin eğitici ve suçluları topluma kazandırıcı bir nitelik edinmesi sağlanacaktır.

Hak aramak kolaylaştırılacak ve ucuzlatılacaktır.

YASAMA

Yasama çalışmalarında demokratik katılım demokrasiye gerçeklik kazandırmanın önemli kurallarından biridir. Kamuoyu katılımı olmaksızın, dar bir çerçevede oluşturulan ve parlamento çoğunluğuna dayanılarak çıkarılan yasaların sakıncaları, yürürlüğe girişlerinden sonra görülür ve o aşamadan sonra sakıncaların giderilmesi güçleşir. "Sağlıklı yaklaşım, yasaları, tasarı bile değil de henüz taslak durumundayken, kamuoyunun tartışmasına sunmak ve sakıncalı veya geçersiz yönlerini önceden görerek gidermektir.

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, yasaların çabuk çıkmasından çok, toplumca benimsenir nitelikte çıkmasını gözetir. Bunu sağlamak üzere;

Yasalar, tasarıya dönüştürülmeden ve yasama organına ve sunulmadan önce, kamuoyunun açık değerlendirilmesine ve tartışılmasına sunulacaktır.

İlgili bütün toplum kesimlerinin, demokratik yöntemlerle görüşleri alınacaktır.

Parlamento çoğunluğundan önce, toplumun desteği aranacaktır.

Öte yandan, yasalar üzerinde Anayasa Mahkemesinin denetim olanakları genişletilecek ve toplumsal örgütlerin de Anayasa Mahkemesine başvurma olanağı sağlanacaktır.

YÜRÜTME

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, kamu yönetiminde demokrasinin gereklerini etkin yönetimin iktidar değişikliklerinden etkilenmesini önleyerek, sürekliliğini, istikrarını ve yansızlığını sağlayacaktır. Bunları gerçekleştirilebilmesi için;

Yürütme yetkisinin kullanımında Bakanlar Kurulunun ağırlığı, sorumluluğu ile orantılı olarak artırılmalıdır. Bakanlar Kurulu üzerinde ve genel olarak yürütme üzerinde, yasama ve yargı organının denetimi etkili kılınmalıdır.

Bakanlar Kurulunun anayasa ve yasalar çerçevesinde alacağı kararları uygulamakla yükümlü olan kamu yönetimi, bu yükümlülüğü yerine getirirken, Devlete ve yurttaşlara karşı temel görevlerinin sorumluluğunu kendi başına taşımalı; baskılara, kayırmalara ve yasadışı karışmalara karşı korunmalıdır.

Kamu yöneticiliği çekici duruma getirilecektir; nitelikli uzmanların ve teknisyenlerin yurda dengeli dağılımı ve özellikle geri kalmış yörelerde, toplum kalkınmasına etkin katkıda bulunmaları bir düzene bağlanacaktır.

Bazı duyarlı görevlerden emekliye ayrılan kamu görevlilerinin, belirli bir süre, özel sektörde görev üstlenmeleri önlenecektir. Bu sınırlama kapsamına girecek olan kamu görevlilerine emeklilikte özel olanaklar sağlanacaktır.

YEREL YÖNETİMLER

MİLLİ MÜCADELE PARTİSİ, yerel yönetimleri, demokrasiyi temelden güçlendirmenin ve demokratik halk katılımıyla gelişmeyi hızlandırıp yaygınlaştırmanın en verimli aracı olarak değerlendirecektir.

Bu amaçla;

Yerel Yönetim çalışmalarına halkın sürekli etkin katılımını, köylerden ve mahallelerden başlayarak, bir düzene bağlayacaktır.

Yerel yönetimlerin halkla sürekli iletişim içinde bulunmasını gözetecektir.

Yerel yönetimler üzerinden merkez yönetimin vesayetini kaldıracaktır. Yerel yönetimlerin, belli kurallar içinde ve demokratik denetim altında, yetkilerini, bağımsız çalışma ve kaynak oluşturma olanaklarını büyük ölçüde genişletecektir.

Köykentler için ekonomik işlevi ağırlık taşıyan bir yerel yönetim biçimi oluşturulacaktır.

Yerel yönetimler arasında, makine parklarının ve teknik olanakların tam kapasiteyle değerlendirilmesini sağlayıcı bir işbirliği ve dayanışma düzeni geliştirilecektir.

Düzensiz kentleşmeyi ve sağlıksız toprak kullanımını önlemek üzere, belediye sınırları dışındaki yöreler de fiziki planlama bakımından, ilgili kamu kuruluşları ile belediyelerin ortak denetimi altına alınacaktır.